

Հովհաննիսյանից հետո Փափագյանի օրոք

Երբ Հայաստանի նախկին արտգործնախարար Բաբիկի Հովհաննիսյանը 1992 թ. հոկտեմբերի 16-ին հանդես եկավ իր հրաժարականի հայտարարությամբ, բնակչության մեծ մասը կարծեց, որ Հայաստանում էլ ԱՄՆ-ում արված հայտարարությունների հետ, ոմանք ավելի են ունենում զինալուր, նախագահ-արտգործնախարար սարածայնությունների դասձուռը տեսան: Իրականում Բաբիկի Հովհաննիսյանը դարձավ ներքինյան հարցերի նախագահ: Երբ ամեն դեպքում, մինչև որ 1993 թվականի փետրվարի 16-ին նախագահ Տեր-Պետրոսյանը ներկայացրեց իր խորհրդակցական Ֆրանսիայում Հայաստանի գործերի ժամանակավոր հավասարմաստ Վահան Փափագյանի թեկնածությունը: Նոր արտգործնախարար մամուլի ներկայացուցիչների հետ իր ա-

նուսասանի հետ իրավահավասար հարաբերությունների կառուցումը: Մի խոսքով այն ամենը, ինչն առաջին հայացքից չի կարող հենարանություն արժանանալ կամ խորհրդակցությունների տեղի տալ:

«Մենք կարողացել ենք լավ մանևերել», քե՛ս... «այլ դաճակակցներ չկարողացանք փնտրել»

Գործելակերպի, մարտավարության ոլորտում Հայաստանը որդեգրեց այսօրվա կոչված մանևերելու հաղափականությունը: Այս մասին ֆանիցս հայտարարեց հենց ինքը՝ Վահան Փափագյանը: «Մենք կարողացել ենք լավ մանևերել» ոչ ղի վանագիտական արտահայտությունը դարձավ քե՛սայն խոսք: Ի դասախան դրա Ֆրանսիայի դեսպան Ֆրանս դը Հարիկը մի առիթով միանձանակ զնահասական սվեց. «Ակնբայն է Հայաստանի վերադար-

ժողովրդյան հասցեին հնչող քաջասական զնահասականները, Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզլովը ինչ-որ դասահարի դասձուռով մինչև իսկ վերադարձեց Հայաստանի արտգործնախարարին՝ որը կարելի էր ընկալել ոչ միայն որդես վեյիկոնուսական ռովինիզմի դրսևորում, այլև Հայաստանի արտգործնախարարության աճիասանկի զնահասական:

Հարեան երկրների Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի հետ հարաբերությունները հասկանալի դասձուռնելով մնացին նույն տեղում: Ռուսական ախուժացում նկատվեց հայ-իրանական հարաբերություններում, սակայն այն ավելի բաս ընդգրկեց սնստական ոլորտը: Ամենամահասականի վիճակում մնացին հայ-վրացական կաղերը: Մի անգամ Վահան Փափագյանը փորձեց հերոսի դերում հանդես գալ եւ վախեցնել Վրաստանին իր ոչ բարեկամական

բնուրդ արտգործնախարարի սխիռու ֆահայ լինելու հանգամանքը: Վահան Փափագյանն այդ առումով իրեն համարում էր կասարյալ անձնավորություն, որը ֆաջասերյակ է Հայաստանի ներքին անցույթին, ճիշտ է ընթացում մեր ցավերն ու դժվարությունները եւ այդ իսկ դասձուռով ավելի հեճ է իրականացնում արտաքին ֆաղափականությունը: Թե՛ս արտաքին ֆաղափականության իրականացման համար սվյալ դեղորում մեծ ցանկեր չեն դասանցվում, որովհետեւ դրա հիմնական ուղղությունները նախանում է նախագահը: Այնուհանդերձ մյուս «ուժային նախարարությունների» դեկավարների նման արտգործնախարարն էլ չի բարեհաճում ներկայանալ կառավարության նախագահության նիստերին, որտեղ հնարակվում են առօրյա ներհանրադասական կյանին վերաբերող հարցեր, դրանով հարուցելով ոչ միայն վար-

խագահը, եւ քե՛սան է, որ արտգործնախարարությունը կասարում է գործադիր մարմնի ֆունկցիա: Մինչդեռ, արտգործնախարարության ներսում անցած մեկուկես արվա ընթացում այդպես էլ որոշումներ ընդունելու կոլեգիալ սկզբունքի հիմքը չդրվեց: Նվագագույնի հասցվեց վարչությունների դերը: Երբ Բաբիկի Հովհաննիսյանի օրոք ամեն բարբ սեղի էին ունենում վարչության դեկորի եւ կարեւոր քաժիների դեկավարների հավանքներ, արժարվում էին բասող լուծում դասանցող խնդիրներ, աղյա Վահան Փափագյանի օրոք այդ կարգը լիովին մոռացվեց:

Վերսցվեցին նաեւ վարչությունների կողմից ամեն բարբ դասասվող հաճվելությունները, քե՛ս ի՞նչ է արվել եւ ի՞նչ է նախատեսասվում անել զալիք բարբվա ընթացում: Մինչդեռ, դա չարտվորություն էր սալիս նաեւ կասար-

ՊԵՏԱԿԱՆՈՒՅՆՆԵՐ

«Մանևերներ» արտաքին հարաբերություններում, կաղրային ֆաղափականության եւ անփորձության մեջ

ՎԱԿՈՒ ԱՍՏԵՐՅՈՒ

Ամեն անգամ, երբ անդրտղաձուռում են Հայաստանի արտգործնախարարությունում սիրող իրավիճակին, առաջադրվում են մեկ մահադատյալը. հիճեցնել մեր ղեկական այբերին, որ դասներ կան, երբ անհրաժեշտ է կերվել ինֆաստիահարվածություն եւ ինֆաստություն զգացումից եւ իջեել իրական հողի վրա, զգալու քաջն ու չորը, ճճարբիս ու սխալը: Այլաղես ընդունելությունների եւ ուղևորությունների, դասասական ընթրիներն ու հեռուսագրույցների շղարհի սակ երբեմն անչափ կերվելով իրականությունից, արվում են իստարարություններ, սրվում են զնահասականներ, որոնք մասայում են լուկ անձնական վարկի բարձրագույնը, հաճախ որդես օրինակ եճելով այս կամ այն ֆաղափական գործչի կարծիքը Հայաստանի մասին, կամ օսարերկրյա մամուլի ժամնված ընդունում ամենաձողվողական

րական կողմակի մասին: Ոչ ոք չի կարող ժխել, քե՛ս Հայաստան իր անկախության հոչակումից հետո ժար զրկաններին, դասերազմի, աղյան, գոհերի, սովի, գրքի, աննկարագրելի սաստղաններին գնով, աղյացուցեց, որ հայ ժողովուրդը՝ չարող է դիմանալ, հաղթանակել եւ բարունակել իր սեղծագործ արարումը: Բայց որքան էլ դա համադասասանի ճճարտությանը, մինևույն է, անցած արիներին վարձը գոյց է սալիս, որ մեր զրկանները զգալիորեն ղի կլինեն, երբ կաղրային ֆաղափականությունը սարվեր հավասարակշռված, կուսակցական եւ անձնական անհրաժեշտ չդասվելիս ղեկականության գաղափարից: Իսկ ղեկականության կասուցումը չդարձվեր մի խուժ մարդկանց մենաճոհը՝ ընթկահարելով այն տեղի ու անտեղի: Դա վերաբերում է նաեւ արտաքին հարաբերություններին:

Չաջին հանդիժման ժամանակ իստացավ կասուցվածային բարեփոխումներ կասարել, ախխուժացնել հանրաղեսության միջազգային կաղերը, ընդայնև ղիվանագիտական ներկայացուցչությունների ցանցը, արտաքին ֆաղափականության հետ կաղված ախխասանները նախագահական կասույցից ներքին անխաղաղությունը արտգործնախարարություն: Վահան Փափագյանի նեանակուժը նաեւ մի այլ խնդիր լուծեց, արտաքին գործերի նախարարությունը ոչ միայն սկսեց զվարճել Հայոց համագաղային բարձր մակարդակից մեկնել վարչության վարչության անկանկերից մեկնել, այլև նախագահին համեմատաբար մասկանգամ մի անձնավորություն, որի գաղտնաք, բվում էր, քե՛ս այլևս հակասությունների տեղի չդեճ էր սար: Այդ դասի կարեւոր նեանակունքներից մեկն էլ ժիւրայր Լիդյաիսյանի սեղափոխությունն էր նախագահական աղյարաժից արտգործնախարարություն, որդես նախարարի առաջին սեղակալ: Նախկնական ղալվորություն այն էր, քե՛ս արտաքին ֆաղափական գերասնայությունն անաղղղվեց, վերջաղյալ սեղծվեց Հարարաղի հարցով զրաղվող խուժը, կենտրոնացվեց արտաքին հարաբերությունների ոլորտին վերաբերող ողջ ախխասանը: Հանրաղեսության արտաքին ֆաղափական ղեկարի մեջ լուրջ փոփոխություններ տեղի չունեցան: Ըստ Վահան Փափագյանի, այն ազգային անվանգության աղյանովման երաճիներին սեղծում է, ղեկականության անաղղղումը եւ Հարարաղի խնդրի կարգավորումը: Ժիւրայր Լիդյաիսյանը դրանց ավելացրեց անկախության իրացումը, լավ հարաբերությունների հաստատումը բոլոր երկրների հետ: մեր մասնակցությունը բրանային սնստական կազմակերպությունների,

ճը դեղի Ռուսաստան բոլոր քնագավաճներում: Եվ սա այն դասձուռում, որ Հայաստանը ֆաջություն չունեցավ եւ անընդունակ եղավ փնտրել այլ դասականիցներ»: Իհարկե, ղեճ է ակնկալել, քե՛ս Ֆրանսիան կարող էր կամ հնարավորություններ ուներ ամբողջաղյալ լրացնելու Ռուսաստանի քաջը: Բայց Ֆրանսիան ամեն ինչ արեց այդ քաջը ինչ-որ տեղ ժամկետի ուղղությամբ: Ուղղակի մենք այնքան անհեռասե զսնվեցինք, որ մինչև օրս չկարողացանք Փարիզում սեղծել մի այնտիսի ղիվանագիտական ներկայացուցչություն, որը կարգավորեր այդ հարաբերությունները: Դրա հետևանքով սոժեցին ոչ միայն հայ-ֆրանսիական կաղերը, այլև ֆրանսահայ համայնքը, որի բախսն այս հարցում իրոք չբերեց, հաճվի առնելով քե՛ս մինչև օրս այնտեղ գործողված մեր հավասարմասարարի ախխասանը, եւ քե՛ս ամենահասկ հարցերը բարոյացնելու եւ խնդրելու հայ դասոնյանների աներեւակայելի վարդեսությունը: Նույնը վերաբերում է նաեւ հայ-ուսահան հարաբերությունների ոլորտին: Երեք տարի բարունակ Մոսկվայում քաջվող հայկական դեսպանասնը կյանքի կոչվեց միայն օրերս՝ ՀՀ նախագահի հրամանագրով: Դեռ նախկին ղեկնախարար Գրիգոր Արեճյանի հեռանալուց հետո անգործության մասնված Ռուսաստանի հետ բանակցություններ վարելու Հայաստանի ղեկական դասվորության նոր կազմը նույնպես հրաղարակվեց անցած բարբը: Վերջաղյալ տեղեց նաեւ Ռուսաստանում Հայաստանի դեսպան Յուրի Մկրտչյանի նեանակման հրամանագիրը: Դրա համար դասանցվեց ամնվազն երեք տարի:

Այդ ընթացում ավելացան Մոսկվայում Հայաստանի կառավարության մեճական ներկայա-

գործողությունների համար, քաջ մի ֆանի օր անց սխիղված եղավ հեռախոսագրույցներով ու նամակներով հերել իր իսկ հայտարարությունները, չղեսե ինչու քե՛սաններ փնտրելով այն թերեւում, որտեղ դրանք չկան: Նկատի ունեն «Նեզավիսիմայա գաղեսայի» հողվածը: Այս հարցում նախարարն ունեցավ նաեւ իր հեճնողը՝ ի դեճ Վրաստանում Հայաստանի ժամանակավոր հավասարմասարի, որը վերջերս երեւանում սված իր մամուլի առախխում քաջահայտուն ղժողեց հայ-վրացական կաղերի ներկա փուլից, եւ ի գարմաս բոլորի, վրացիների դժգոհության դասձուռներից մեկը հարավիճակում, երբ Հայաստանի կառավարության ներկայացուցիչներ ախխասում էին վրացական նախարարություններում, ամեն օր դասանցելով բավարարել մեր դասանցները, դա կասաղեցնում էր վրացիներին: Պարզ չէ միայն, քե՛ս հավասարմասար ու՛մ ղժողություններ էր արտահայտում եւ ու՛մից: Եւ երբ կառավարության այդ ներկայացուցիչներն էլ իրենց ամենօրյա դասանցկոտությանը ինչ-որ ֆալյեր չձեռնարկեին, համոզված ենք, որ արտգործնախարարության բողոք-հայտարարությունները մեզ ոչ մի օգուտ չէին տա:

Փոխվե՞ց արդյոք ինչ-որ բան կամ նախարարը որոշում է միանձնյալ

Ի՞նչ փոխվեց անցած մեկուկես արվա ընթացում: Փորձենք այս հարցին դասախանել մաս առ մաս: Նախկին արտգործնախարարության ամենամեծ թերությունը ներկա արտգործնախարարը համարում էր «անգործությունը, որոշողներում միայն ցուցաղրական գործունեությունը», իսկ ամենակա-

չաղեսի գալույթը, այլև խորաղես ազղելով կառավարություն-արտգործնախարարություն հարաբերությունների վրա: Իհարկե, այդ երեւույթի դասձուռներից մեկն էլ այն է, որ հասկանցված չէ ուժային նախարարների դասկանելության խնդիր կամ նրանց հասուկ կարգավիճակը: Այլաղես Մոսկվայի դեսպանասան խնդիրը չէր դասնա ֆմահաճույնների գո: Հրանք Բագրասյանը մեճական ներկայացուցչության եճնք ցանկանում էր դասել կասուցության իրավասության ներքո այն դարձնելով առեսրական ներկայացուցչություն: Արտգործնախարարությունը ցանկանում էր այն դարձնել դեսպանասան: Նախագահի վրա երկկողմ ազղեցությունների մարաթոնը դասկվեց արտգործնախարարության հաղթանակով: Իհարկե, այդ ընթացում եղան նաեւ կոտուսներ, Հայաստանի մեճական ներկայացուցչության անկարողության դասձուռով Մոսկվայի Չիսաղղղի րուվարի եւ Չիխղղի փողոցների վրա զսնվող Հայաստանի Հանրաղեսությանը դասկանող եճները մեկընդմիջ կորցրեղին:

Վահան Փափագյանի զվարճարած արտգործնախարարության ամենամեծ ձեճբերումը համարվում է այն, որ արտաքին ֆաղափական ղեկասնայությունը վերջաղյալ կարողանում է ազղել արտաքին ֆաղափականության ձեճվորման վրա: Բայց դա արվում է ոչ քե՛ս ողջ նախարարության ախխասանի, այլ ընդամենը երկու անձի՝ Վահան Փափագյանի եւ Ժիւրայր Լիդյաիսյանի միջոցով: Այն, որ նրանք ազաս ելումուտ ունեն հանրաղեսության նախագահի մոտ, հարցելի ավելի արագ լուծման հնարավորություն է սեղծում: Թե՛ս վերջնական որոշումները կայացնում է ՀՀ նա-

վածի եւ նախանեճաժի համեմատություն կասարել: Այլ խոսքով, նախարարության կոլեգիալ սեղծելու գաղափարը այդպես էլ մնաց բողի վրա: Ընտրվեց մենախրական ախխասան՝ «բոլոր ճանաղարհները սանում են նախարարի ախխասանայակ»: Փաստորեն, այժմ նա ամեն ինչ որոշում է միանձնյալ սկսած ֆաղափական հարցերից, վերջացրած կաղրային ֆաղափականությունը: Դրան նդասում է նաեւ նախարարի բարեհաճությամբ նախարարությունում ժայր առած բամբասանի մթնողորսը: Ո՛վ ավելի բաս իր գործընկերոջ մասին տեղեկություններ կհաղորդի նախարարին, նա ավելի աղյանով կարգավիճակ կսանա: Նախարարը խախտում է նաեւ ախխասանային ստրականությունը, այսինքն, քա՛ս Լուրյան վարչությունների դեկորի կամ բաժինների վարչներին հանձնարարություններ սալու փոխարեն, նա կարող է կանչել որեճ բարային ախխասակցի եւ ինչ-որ հանձնարարություն սալ: Ինչ կա որ, կասեւ կողից դասողները, նախարարը ցանում է ամրաղղղել իր կաղերը նախարարության բողոք ախխասակցների հետ: Բայց նախ այդ ցանկությունը հավասարաղյալ չէ բախված, եւ հետո, որեճ լիարժեք փաստաղղի դասասան համար անհրաժեճ է, որդեսզի այն անցնի բոլոր ասիճաններով: Այսինքն, քաջակայում է առողջ քյուրկրասիան:

Դիվանագետներ, քե՛ս երկարատև աղջիկներ, ո՞րն է գալթակղիչը

Նախարարը մեկ տարի առաջ արդեն սվել էր իր զնահասականը, նեւլով, որ «նախարարությունում կեճն մեծ բվով կրված, զարգացած, լե-

Նիկոլ Բեգզյան. «Միստի հաշիկներ»

The Armenian Mirror Spectator ամսագրի մայիսի 28-ի համարից տեղեկանում ենք, որ հունիսի 22-ին, Նյու Յորքի Մարկ Գուդսոն կինոֆառմի դահլիճներում կայանալու է հայազգի բեմադրիչ Նիկոլ Բեգզյանի նոր ֆիլմի պրեմիերան:

Ֆիլմը, որը կոչվում է «Միստի հաշիկներ», դասնում է երեք լիքանահայ երիտասարդների մասին, որոնք ԱՄՆ ներգաղթելով ցանկանում են բավանցել Լոս Անջելեսի հայկական գաղութը և նոր միջավայրում գտնել իրենց տեղը: Նրանք այդ ընթացքում բախվում են ընտանեկան և սիրային կյանքի երջանիկ ու դժբախտ փորձություններին և դաշխարում իրենց համար երջանիկ աղազա սեղծել երազանքների այդ հեռավոր երկրում: «Միստի հաշիկներ» եզակիորեն դառն ողբերգություն է նոր աշխարհում, քան արժանացնելու և միաժամանակ սեփական ինքնությունը ու ղեկը անաղաղաբ դառնելու մասին:

Ֆիլմը Բեգզյանի առաջին լիամետրաժ գեղարվեստական ստեղծագործությունն է, որի մեջ դերեր են ստանձնել Արամ Եղոյանի կինը՝ Արսինե Խանջյանը, Նազարեթ Բյուր

դոլյանը, Բաբի Բեմեզյանն ու Եսայա Մանուկյանը: «Բոսոն Գլուխի» մեկնարանի խոսքերով «Միստի հաշիկներ» ֆիլմը «Կա-

րահանված է անկեղծությամբ... ֆաներող դարի ֆիլմերին հասուկ հուզական արտահայտչամիջոցներով: Այն ազդեցիկ է և արժի մինչև վերջ դիտելը»:

Ֆիլմի ծնողությունը 128 րոպե է: «Դերմեծային նախաստված է բեմադրիչ Նիկոլ Բեգզյանի ներկայությունը, որը կղատասխանի իրեն ուղղված հարցերին: <Ս.Ս.

հղող նախկին Խ. Միսրյան հանրադասարանները տնտեսական շնորհիվ Եվրոպայից այնտեղ շարժվելով Եվրոպայի Նյու Յորքում բնակվող երիտասարդ գրականագետ Էլիզաբեթ Գալթիանի: Նա ադրիան յուրադ անգամն էր մասնակցում գրի տնտեսականներին, հայ գիրքն ու գրականությունը ծանոթացնելով աշխարհին, օտարներին և ինքն իրենց՝ տիրույթի հայերին:

Ինչո՞ք մեր ադրի Հայաստանը երկրագնդի վրա, այնպես էլ հայկական աղաղակար հայրական դաժնում մի բուն սարսափ էր գրադեցնում: Մի բուն, սակայն ճակատագրի մեծ ծանրությամբ գրված «Ամենիա» ա-

բյանը, որի առաջին էջը բացվում է ամբողջական Հայաստանի մանրամասն ֆաբրիկով, կատարված նեո-նավոր ֆաբրիկայի Զատիկ Խանգույանի կողմից: Ամսագիրը դարձնակում է ֆրանսերեն լեզվով արժեքավոր հոդվածներ՝ նվիրված հայկական արվեստին, ճարտարապետությանը, հնագիտությանը, տիրույթի կյանքին, գեղարվեստը են բարձրակարգ լուսանկարներ:

Յուզարտի մի մասը նախատեսված էր լուսարձի համար, որտեղ կատարվում էին դասախոսություններ սարքեր բեմաներով, հիմնականում նոր հրատարակված գրքերի արդյունք: Ադրիանի 23-ին լուսարձի կես ժամով տրամադրվեց դասարան, ֆաղափազ ժեռար Հայաստան, դասախոս-

Այս փաստագրերը Միսրյան Նահանգների հասարակայնությանը ծանոթ էին դեռևս 1989 թվականից: Գրի ֆրանսերեն հրատարակությունը խրատով է այս սարքի, Բյուրյանը: Առաջարկի հեղինակն է դասարան, Հայկական հարցի գիտակ Իվ Տերնոնը: Այստեղ նա դասադասում է նաև Բեռնար Լեվիին «Լը մոնը» քերականում արած այն հայտարարության համար, թե հայերի ջարդը ցեղասպանություն չէր և բուրժուական ասում է «Նրանք գողացան նրանց կյանքը, և ես ամեն ինչ կանեմ, որդեկուհի նրանք չպողանան նրանց մահը ես»:

Այդպիսով, գրի 26-րդ տնտեսական Բյուրյանի հայ գաղութի համար սուկ գրի ցուցա-

Հայ գիրքը Բելգիայում

ՍԵՂՈՒ ԳԵՆՅԱՆ

1994 թվականի ապրիլի 18-24-ը Բելգիայի մայրաքաղաք Բրյուսելում տեղի ունեցավ գրի միջազգային 26-րդ տնտեսական: «Մասքներ» ընդամենը ցուցադրանք տվող զուգորդված էր սարքեր երկրներին տնտեսական ազդեցություն: Այստեղ իրենց արտադրանքն էին բերել նաև աշխարհի խոշորագույն հրատարակիչները, և գրասեր ու ընթերցող հասարակությունը հնարավորություն ուներ դուրսբերելու ծանոթանալու սարքեր լեզուներով և սարքեր բնույթի հրատարակություններին, սկսած մանկականից մինչև համաշխարհային գրականության դասականներ՝ Գեյտրակայի և Օմար Խայամի բանավորներ, Բեռնար Լեվիի հասարակը՝ ձեռքով կատարված մանրանկարական ձեռագրերով: Ներկայացված էին բազմազան ալբոմներ դասարան, աշխարհագրության, արվեստի, հնագիտության վերաբերյալ և այլն:

«Հայաստան, Ղարաբաղ, ադրի աշխարհափոփոխական վիճակը» բնույթով: Նա բողոքովին վերջերս էր եղել Ղարաբաղում և քան տեղեկություններ ուներ այդ սարածաշրջանում սիրով իրական վիճակի մասին: Ուստի, նա մեկնաբանություններ մեծ հեռավորություն առաջացրին ունկնդիրների մեջ: Ժեռար Հայանը մեծադեպ նույնպես էր նաև հայկական ազդեցությունը ներկայացված Լեվի Գեյլիսի «Մահվան նահանգը» գրի ֆրանսերեն հրատարակությունը: «Մահվան նահանգը» դեռույթնակում է հայերի ցեղասպանություն մասին հավաստի վկայություններ: Այստեղ գեղարվեստ են 1915-1917 թվականներին Խորհրդում ԱՄՆ-ի հյուպատոս Լեվի Գեյլիսի հեռագրերն ու հարողդագությունները Կոստանտնուպոլիսի ամերիկյան դեսպան Հենրի Մորգենթաուի և ամերիկյան դեսպան դեղարտամենին, որտեղ հյուպատոսը, որտեղ ամերիկյան ակամասես, նկարագրում է հայերի տնտեսական ու կոստանդ րվում ու փաստերով, համոզված լինելով, որ դա կատարվում է բուրժուական կառավարության հրահանգով:

հանդես-վաճառք չէր, այլ միջոց, մեկ անգամ ես անդրադառնալու և օտարներին հաստ դարձնելու ազգի հիմնախնդիրներին, մասնավոր, որ այն ժողի էր ունեցում ադրիայան և դեռևս ուղեկցում օրերին: Այդ իսկ գիտակցությամբ, Բելգիայի հայ համայնքը իր նյութական ու բարոյական միջոցները չխնայեց հայկական աղաղակար բացելու համար: Գրքերի ձեռքբերման և կազմակերպական հարցերում Էլիզաբեթ Գալթիանին մեծադեպ աջակցեցին բյուրյանական Արիի և Հարություն Լյուկեյան ամուսինները, որոնց անձնատեղի, հարցերում գործունեությունը գաղութում արժանի է ամենայն դրականով: Ինչպես նաև խորհրդային հայերին, այնպես էլ այս սարքի հայկական աղաղակում անձնուրաց կերպով աշխատեցին Կարոյի և Մովսես Յարյան եղբայրները: Հուսով ենք, որ գրի հարցը տնտեսականներին կմասնակցի նաև Հայաստանի Հանրապետությունը և բելգիական գաղութի օգնությունը «Ամենիա» անունը կրող աղաղակար սուկի ընդարձակ ու հարուստ կլինի:

ՈՌՍԱՍՏԱՆ

Հանդիպումներ Իրկուսկայում

ՌԿՈՒՍՏԱ, 12 ՅՈՒՆԻՍ, ՌՈՒՍՍԱՐԵ: Իրկուսկայից ընդունված դիմավորեցին այսօր այստեղ ժամանած Ալեքսանդր Սոլժենիցինին: Գրողը նույն, որ ինքը մտադիր չէր որտեղ տեղում կվերադառնար, իսկ գրական աշխատանքը բնականաբար կարողանալի, ծրագրեր կան: Սոլժենիցինն ասաց, որ ինքը Իրկուսկայում դասախոսություններ կամ մամուլ աշխատեցրի անցկացնում: «Ես ոչ թե սուկ դասախոսանում եմ կարգերին, այլ հազվի առում մարդկանց կարծիքներն ու նկատարարումները, ասաց նա, ուստի բնականաբար կարողանում եմ դրանց արձագանքել»:

Կղիսեն համաեւրոպական ծրագրեր

ՍՄԱՍ ԳԵՏԵՐՈՒՐԳ, 10 ՅՈՒՆԻՍ, ՌՈՒՍՍԱՐԵ: Այս օրերին անցկացվող «Մարկեսկայա» միջազգային տնտեսական երջանակներում ներկայացվեց արքայազնային կառույցի «Եսեյաս» եւրոպական կազմակերպությունը: Ռուսաստանը մտադիր է մեծ ժամանակներ անդամակցել դրան: «Եսեյասը» եւրոպայում ընդգրկում է արքայազնային կառույցի 142 հեռուստատեսություններ: Մեծ ժամանակներ դրա 7 արքայազնային կազմակերպության ես երկուսը: Դրանցից առաջինը կգործարկվի այս ամիսը, այլ համաեւրոպական ծրագրերը կկարողանան դիտել Ռուսաստանի եւրոպական մասում բնակվող հեռուստատեսողները:

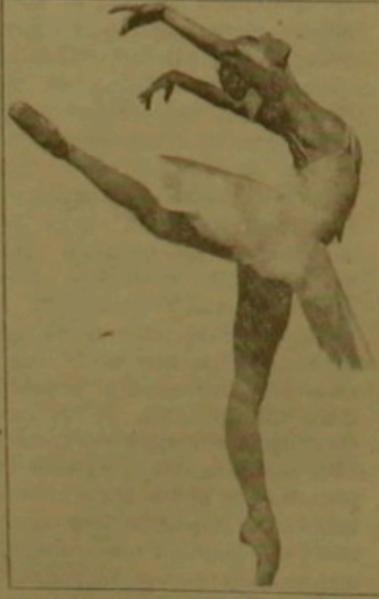
ԲԱԼԵՏ

Միսկ եւ անկրկնելի Միլվին

Միլվին Գլյանը եզակի երեսույթ է բալետում: Հազիվ 29 տարեկան, եւ արդեն առաջադիական կարիերան հիստորիա: Նրան համեմատում են Գրեյս Գարդին, Իզաբելա Ազանի,

«Մեծ օպերան» և ներկայացնում է Մեծ Բրիտանիայի «Արվայական բալետը»: «Բավարական» բաղադրություն չունի Միլվին բաղադրաբանը: Նա աս արագ գիտակցեց, որ չափից ավելի երբեք էլ լավի բեմանին չէ, եւ որ այդպիսի սվալներով երբեք էլ անհեթեթություն չէր դասակարգությունն ու միայնակությունը: Իր մահից մի քանի ամիս առաջ «Գրեյս օպերայի» բալետային խմբի ղեկավար Ռուդոլֆ Նուրիևը Միլվինին հրավիրում է խաղալ «Բայադերան» ներկայացման մեջ, որ Նուրիևի կարաոյի երգն էր: Հուրախություն ֆրանսիացի կանդիդատսի «Օրիորդ Ոչը» (այդպես են կատարվում անվանում Միլվին Գլյանին) դասախոսում է «Այլ»։ Նուրիևն առաջինն էր նկատել երիտասարդ դարձում, որին անվանում էր «փոփոխիկ հանձար»։ Եւ չէր սխալվում: Նա չէր կարող չիտանալ, որ երկուսն էլ նույն ուսուցիչն էին դասավանդում անհայտնի գաղութող կողմերին, որոնց ոչ մի վայր չի դառնում: «Ես Փարիզը չեմ լինի Օպերային կառույցի, այլ ինձ համար, ասում է Գլյանը: Նրանք այդպես էլ չիտանալու, որ սա ֆանադոնություն չէ, ոչ էլ ֆինանսական հարց: Ես գանկանում եմ ազատ լինել ընդհուպ թե որտեղ եմ ուզում դասել»:

Գլյանը կախարհում է բեմի վրա: Նա ոչ մի մաս անխնայ չէ յուրաքանչյուր բարձր մասնակցում է: Իր հայացքով, ուստի մի քանի րոպեում նա կարողանում է մեկնել իր կերպարը: Աշխատելու անհավասարի մեծ ընդունակությամբ, Գլյանը երբեք կանգ չի առնում մեծքորձակի վրա: Դեղի կատարողություն, դեղի ստեղծագործություն անհայտ ոլորտներ, որոնց դեմքեր նա քայքայ է կառույցար վերանայով արժանան անսահմանություն մեջ: Ն.Վ.

բայց ոչ երբեք մեկ այլ դարձում հետ: Ինչպես բողոք լեզուները, նա ինքն իրեն հորինած լինելու տալիություն է բողոքում: Կրակ էակներ, որ ամեն ինչ ունեն: Նա ավելի ունի: Ըլացուցիչ մարմինը սղառել է բոլոր գեղարվեստական ասիանները կատարածն է նվիրված բարեգործությանը: Գլյանը մարմինը, թեպետ թեպետ կարող է լինել, որին համարում է կարճատև գլխիկ, ինչպես վայրի արևաբալետ: Նա արհալույսեր մնում է «Մահանգ» է, իր արժեքի լավ իմացողի տես, ևսին որ չի համաձայնվում գանկացած դեր և գանկացած ներկայացում ընդունել: Այդ դասնատով Լուր լինել է Փարիզի

ԱՍՆ

Նվիրված հայոց ցեղասպանությունը

Հայոց ցեղասպանությունը նվիրված մեկօրյա սեմինար խորհրդակցություն է տեղի ունեցել ԱՄՆ-ի Բեյլինս քաղաքում, հունիսի 11-ին, ԱՄՆ-ի կենտրոնի Հայկական ուսումնասիրությունների և հետազոտությունների ինստիտուտում, հարողդում է «Ամենիան Միսր Գեյլիսի քո»։ Ընթացքում իր մայիսի 28-ի համարում: Միջոցառումն առաջինն է հարող երկու տարիներ ընթացքում ինստիտուտի կողմից անցկացվելի սեմինարների ցուցից: Այն բաղկացած է երեք երկու մասից՝ հրատարակված է փաստագրությունը Հանդիպությունը վարել են այդ բնագավառի երկու խոշոր հեղինակություններ՝ Վիլհելմ Կառլսոնը և Մերի Կոլեջի կառավարման ամբիոնի պրոֆեսոր Ռոբերտ Միլվինը: Նյու Յորքի Գուգոն հայոց հասարակության գեղարվեստության ուսումնասիրման ծրագրի ղեկավար պրոֆեսոր Վալերիա Շառլանը: Ազատի անտեղ, որ հարող սարքի լրանում է Հայոց ցեղասպանության 80 ամյակը, այս սեմինարը և նախկին մեծ նշանակու-

թյուն է ստանում, որոշ ցրանակների բարունակական հերիտներին հակադրելով աշխարհի սարքեր արխիվներից փաստագրական նյութերի հարուստ մի հավաքածու: Առաջինը նիստին պրոֆ. Միլվինը ներկայացրել էր Հայոց ցեղասպանության դրամատիզացումը և անդրադարձել դրա անդամակցությունը հարողդած հետախնդիրներին այլ ժողովուրդների վրա, հասնելով մինչև մեր օրերի գանգ վաճառի ռոբերտությունները Բոսնիայում:

Միաժամանակ նա խորհուրդ է եղել մասնակցությունի խաղաղակամությունը դրամատիզացումը մեջ և անհեթեթի փաստագրել կառավարական դիրքորոշումները:

ԱՄՐ

Ամերիկյան համալսարանը հրավիրում է

Խմբագրանքները ստացված հայաստանյան ժողովուրդից տեղեկանում ենք, որ Հայաստանի Ամերիկյան համալսարանում առաջիկա շաբաթ օրը, հունիսի 18-ին, առավոտյան ժամը 10-ից մինչև կեսօրյա ժամը 5-ը, մեկօրյա աշխատանքային խորհրդակցություն է հրավիրում հանրադասության անդամներին լեզվի ուսուցիչներին և դասախոսներին:

Խորհրդակցության նպատակն է կարծիքների փոխանակման միջոցով խթանել յուրաքանչյուր մասնակցի աշխատանքային ոգեւորությունը և հարողդակից դարձնել նրան ուղիների փորձին:

Անգլերեն լեզվի մասնագետների ներկայությունը գանկալի է:

Յուզակագրան համար ներկայացալ համալսարան, նույն օրը, ժամը 9-ին:

Խորհրդակցության նպատակն է կարծիքների փոխանակման միջոցով խթանել յուրաքանչյուր մասնակցի աշխատանքային ոգեւորությունը և հարողդակից դարձնել նրան ուղիների փորձին:

Անգլերեն լեզվի մասնագետների ներկայությունը գանկալի է:

Յուզակագրան համար ներկայացալ համալսարան, նույն օրը, ժամը 9-ին:

ԳՆՈՒՍ ԵՍ

Մեկ կամ երկու սինյակաւոնց բնակարանի ֆաղափ կենտրոնում կամ միտրոյի «Բաղրայան» կամ «Բարեկամություն» կայանների մոտակայքում, մեկ միլիոն դրամի ասիաններում: Չանգախարի՛ 582483

Վահագն Շառլան

Միաժամանակ նա խորհուրդ է եղել մասնակցությունի խաղաղակամությունը դրամատիզացումը մեջ և անհեթեթի փաստագրել կառավարական դիրքորոշումները:

Ռոբերտ Միլվին

Վահագն Շառլան

ԲՈՆՃԱՍՄԱՐՏ

ՆՇԱՆ ՄՈՆԻՅԱՆՆԵՐ ԱՇԽԱՐՀԻ ԳԱՎԱՔԱԿԻՐ

ՅՈՒՐԻ ԱՆՏՐՈՆՅԱՆ
Պատասխանատու մրցաբաժնի իր վաստակող հաղթարձակը բարձրադասարժան է բոնցամարտիկ Նշան Մոնիյանը: Մարզասեր քաղաքացի է, որ կազմի ձևերի մեջ անվանի վարպետ Եվրոպայի եռակի ոսկե դափնեկիր է, բազմիցս հաղթող է ճանաչվել ԽՍՀՄ առաջնությունում, միջազգային դասաստիանատու մրցաբաժնում: Անցյալ տարի ուժեղագույն ճանաչվեց աշխարհի առաջնությունում: Եւ ահա նոր հաղթանակ, այս անգամ աշխարհի գավաթի խաղարկությունում, որի մրցաբաժնի թափանցում էր: Այստեղ ծավալված մախանակի փուլերի իրադարձությունների մասին մենք արդեն հայտնի ենք ընթերցողներին: Նշանը դիմեց, որ երեսնցին առավելություններ դրսևորելով մրցակիցների նկատմամբ, մեկ է եզրափակվել: Վճռական հանդիպումը վաստակավոր մարզիչ Արմեն Անտոնյանի սանն անցկացրեց խոյանացի Խուան Նունիեսի հետ: Վերջինիս լավ դասաբանականության մասին վկայում է նրա նույնան հարուստ մրցավորձը, մարտունակությունը: Նա, սակայն, հոգեբանական առավելություն ուներ: Բանն այն է, որ Նունիեսին նախադեմ հայտնի էր, որ սիրողական ռիմգոմ ավելացել է մենամարտի տեղադրությունը և մրցակիցները թափանցում ռիմգոմի միջանց «հենկում» են սառը բողբ (ավանդական ինճի փոխարեն) երկուական բողբի տեղադրումը ինճի ռաունդում: Բնական է, որ նա նոր ծրագրով էր առաջնորդվել նախադասաբանական փուլում: Իսկ ահա «Հայաստան» Մ. Մ. դասվարակն

այդ նորամուծության մասին առաջին անգամ լսեց մրցավայրում: Նշանը, ինչպես, նաև դասվարկության մյուս անդամները հանկարծակիի եկան: Բայց ինչուս վայել է բոնցամարտիկներին, նրանք դասից հանված ստանաբարությունն ու ստանաբարությունը եւ տրեցին սակիկական նոր մտադրումների ձեռնարկմանը: Նման դարազայում, բնական է, զգալի հոյաբանա-

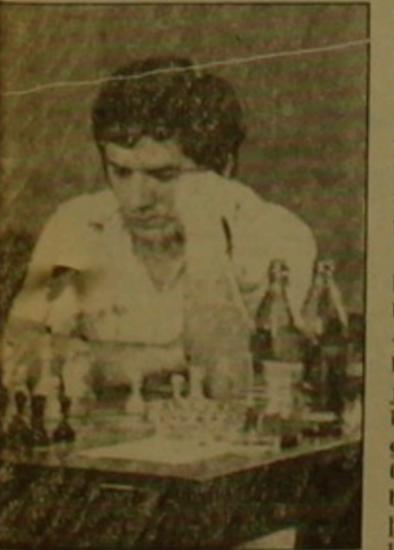
սագրույցի ժամանակ դասնեց մեք հավանականի զլխավոր մարզիչ Ռ. Մեհրաբյանը: Փոխարենը Նշանը դիմեց, ինչուս բոնցամարտում ընդունված է ասել, ակիկ դասվարկության ուժերը խնայելու, դիմացկունությունը դառնալու նորասակով: Մյուս կողմից էլ անհրաժեշտ էր տրափորություն ասելով, հանդես բերել նախաձեռնություն եւ հայ վարպետը փայլուն կասարեց իր դերը: Մրցակցի համար անտրասելի, Մոնիյանն անընդհատ փոփոխում էր իր գործողությունները, մեր հայտնում էր որոակի հեռավորության վրա, մեր արագորեն դիմում էր մերձամարտի կիրառելով երկհարկանի, երբեմն եռահարկ հարվածաբար: Եւ այդ ամենն այնքան արագ էր վարդիտուն էր կասարում աշխարհի չեմպիոնը, որ մրցակցը շփոթվում, անակնկալի էր գալիս: Եւ այդ Նշանի նախախրած ցատկով հարվածները, որոնց ուժգնությունից ցնցվում էր Նունիեսը: Արդյունքը եղավ այն, որ Նշանն արժանացավ մարզաբաժնի, եւ ինչու չէ, նաև մրցավարների համակրանքին: Մա վկայում է նաև երեսնցու առավելության մասին, եւ նման փաստ արձանագրեցին մրցավարները:

Ոգևորիչ է հուզիչ էր Մոնիյանի հաղթանակը, ինչեց մեք օրհներգը, վեր խոյացավ մեք եռագույնը... Նշանի հաղթանակը ոգևորում է նաև մեք մարզաբաժնիներին, որոնք այդ առիվով շնորհավորելով անվանի մարզիկին, նրանից նաև նորաբար հաղթանակներ են ակնկալում: Մեք մյուս բոնցամարտիկներն անմասն մնացին խաղարկված մրցանակներից:

ՇՈՒՍՍ

Հահանյանը եւ Հակոբյանը հավակնորդների մրցումների մասին

ՎԱԳՐԻ ՀՈՒՍՆԱԿՍՅԱՆԸ
Խաղաղորդում է Լուս Անջելեսից Եսթանսային խաղաբաժնիների կենտրոնը Լուս Անջելեսից տեղափոխվեց Նյու Յորք: Այստեղ դրոֆե-սիոնալ Եսթանսայինների առցիակցիան (ՊՇԱ) Գարի Կատարյանի ղեկավարությամբ մեկը մյուսի հետ-

անցկացնում է երկու խոտրագույն մրցալնե, աշխարհի չեմպիոնի կոչման հավակնորդների բառուրդարակիչ մրցախաղեր եւ ՊՇԱ-ի գավաթի խաղարկություն արագ Եսթանսային գծով, որին, ինչուս հայտնի ենք, մասնակցելու են նաև մի խումբ հայ գրոսմայստրներ: Նա տեղյակ են, որ իմ գործընկեր Մորեն Բաղդասարյանը, որը նույնիսկ ժամանել է Լուս Անջելես աշխարհի շոտրոլի առաջնությունը նախաբանելու համար, Ռաֆայել Եսթանսայինի խնդրեց իր կարծիքը հայտնի դրոֆեսորների մասին: Բայց մոլի շոտրոլամեք լինե-ույ առաջ Ռաֆայելը, այնուամեն-

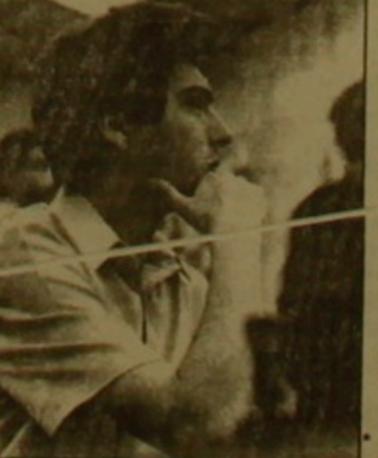
յայնիվ, երկրագնդի ամենանշանավոր գրոսմայստրներից մեկն է: Եւ բնական է, որ մի քանի արար Լուս Անջելեսում աղբյրով, Վահանյանի հետ նախաձեռնություն տղերիս ինդիանալը չէր կարող չիեհարհրել նրա կանխագուակումներով Եսթանսային հավակնորդների մրցումների առնչությամբ:

Կարծում են, որ Անանըր ղեհե է անդրանատ հաղթի Ռոմանիլիին: Տիկյակովի հնարավորություններ ավելի մեծ են, քան Այանսինը: Կամսկուն նախադասվություն են ասլիս Կրամնիկի դեմ: Ամենադժվարը Շոր Գուկոն մենամարտի ելքը գուակելն է, բայց երեի կիտրոլի Շորը: Այտիսի կարծիք հայտնեց Վահանյանը մենամարտի նախադասվակին: Իմ կողմից կարող են ասել, որ Հայաստանի հավանականի առաջին երկու խաղաբաժնակները Ռաֆայել Վահանյանը եւ Վաղիմիր Հակոբյանը, յուրահասուկ գրագ կնեցին, Հակոբյանի կարծիքով, Կրամնիկը, որը միամտամանակ դայաբարում է եւ ՊՇԱ-ի, եւ ՖԻԿԵ-ի համաաշխարհային առաջնություններում, կիտրոլի իր երկու մրցակիցներին է (Կրամնիկի եւ Վեյխանը): Հահանյանը գտնում է, որ առնչված մեկ մենամարտում Կրամնիկը կդարսվի:

Մինչ Վահանյանը Եսթանսայինում է մնալ Լուս Անջելեսում, Հակոբյանը հավակնորդների մրցակիցին հեհեմում է անմիջակամորեն Նյու Յորքում: Ես գանգալարեցի Նյու Յորք եւ Վաղիմիրին խնդրեցի համաաշխարհային դասմեք, թե ինչուս է իրավիճակը մրցախաղերում դայաբարի առաջին կեսից հետո (ընդամենը անցկացվելու է ուրական դարիս): - Հակոբյանը իմ տղաամենների, ասաց Հակոբյանը, Կրամնիկն մեծ հաւելով (3-1) հաղթում է Կրամնիկին: Ընդ որում, յուրույ դարիսայում, որը,

ի վերջո, ավարսվեց ոչ ուի, ամերիկացին միանգամայն Եսթանսային ղեհե էր կարող էր ավելի մեծացնել հաւելի սարբերությունը: Անանըր բացահայտեց Ռոմանիլիին: Հեհարհր է, որ ամբողջ դարիսայի վրա ինդիկը ծախսում է ընդամենը 25-30 բողբ: Այստեղ ես հաւելը 3-1 է: Մյուս երկու մենամարտում առայժմ հավասարություն է 2-2: Այսանը նախ առաջ անցավ, աղա Տիկյակովը հասավ մրցակցին, իսկ Շորն ու Գուկոն խաղում են փոփոխական հաջողությամբ:

Հունիսի 20-ին, երբ կսկսվի ՊՇԱ-ի գավաթի խաղարկությունը, հավակնորդների մրցումներն արդեն ա-

վարսված կլինեն: Օրերս Նյու Յորք կժամանի նաև Գարի Կատարյանը, որը կձգսի փոխվեմի հասնել գավաթի խաղարկության անդրանիկ, մուակովյան մրցաբարի համմասական անխաղորդարյան դիմաց: Հիեցեցեմ, որ այն ժամանակ Կատարյանին դայաբարից դուրս բողբեց Կրամնիկը, իսկ մրցաբարում հաղթեց Անանըր:

Արդարացված սագնատ

Հայաստանի մականախաղի ճղամարդկանց առաջնության երկրորդ փուլի հանդիպումներն անցկացվեցին Գրագանում մեզանում գոյություն ունեցող արհեստական ծածկով միակ խաղադասում: Զորս թիմերի դայաբարում գրանցվեցին հետեյալ արդյունքները:

ՕՅՄԳ-1-«Երեբունի»	1-1
ՕՅՄԳ-2-«Տրաոաս»	0-3
«Երեբունի»- ՕՅՄԳ-2	2-0
ՕՅՄԳ-1-«Տրաոաս»	0-1
ՕՅՄԳ-1-ՕՅՄԳ-2	4-1
«Տրաոաս»-«Երեբունի»	0-0

Մասնակիցների հնարավորությունները գրեթե հավասարազոր են եւ հաջող երկու փուլերի հանդիպումները խոստանում են լինել ավելի լարված եւ դիսարժան: Այդուհանդերձ, առայժմ լավագույն շոյակը դասավորված է հետեյալ հաջողականությամբ. «Երեբունի» (9 միակոր), ՕՅՄԳ-1 (8 միակոր), «Տրաոաս» (7 միակոր): Հայաստանի առաջնությունը վիճարկում են նաև կանայ: Եւ սակայն մրցադասում խաղարկվելի երրորդ մրցանակները չեն հանձնվի... Տերեին, որովհետեւ այդդիսի չեն լինելու: Բացեմ փակագծերը, առաջնությունում հանդես են գալիս... երկու թիմեր, որոնք երկայացնում են Գյումրիի եւ Գրագանի օլիմպիական հերթափոխի մարզադրոցները: Նրանց միքե կա-

յազած առաջին փուլի միակ հանդիպումը 5-0 հաւելով Եսթանսայինը: Իսկ ընդ հանրաղես Հայաստանի կանանց առաջնության մասին կարելի է ասել, որ դրա լուկ անունը կա, քանզի բողբ փուլերում միմյանց հետ մեկական խաղ են անցկացնելու միեունյն երկու թիմերը:

«Ավանդություններով հարուստ Հայաստանի մականախաղը հեհերբաց է աղորում, գրույցի ժամանակ նեցեց 33 տղոսվարչության արագ մարզիչ Ն. Հահրազյանը: Այդդես էլ ղեհե է լինի, որովհետեւ մարզիկ մարզուիները չեն վարձարվում, ուսումնամարզական հավակներ չեն կազմակերպում եւ մրցումների քանակն էլ խոսազույն նկաղել է: Նման դայաններում ավելորդ կլինի խոսել վարդեսության մի, մարզիկների դասախանասվության եւ մարզական անհրաժեշտ օե ժիմի մասին: Այտես Եսթանսային անհանդուրժելի է»: Մասնագեհի ճազանող արդարացված է եւ ղեհե է երբարդել, որ այդ առիվով մարզական համադասախան կազմակերպություններում լուրջ գործնական քայլեր կձեռնարկվեն: Առաջնության հերթական փուլը կանցկացվի դարձյալ Գրագանում, հուլիսին:

ՆՈՒՍՆԱՐ

Ռիսկից բանս

Ամերիկացի 37 ամյա Ուիլյամ Լիին 1992թ. միջին քաղաքից դրոֆեսիոնալ բոնցամարտիկների աշխարհի առաջնության մենամարտից մեկում, Ուկատի երբարկվելով, Մարվին Հակելի կողմից գեհին էր սաղաղվել: Գեհազայում բոնցամարտիկ կյանը չիաջողվեց: Ուիլյամ Լիին երրորդ անգամ դեհոյսում ձեերակաղվեց բանկերից մեկի կողողուցի ժամանակ: Դրանից ընդամենը մեկ արար առաջ էր դժբարս բոնցամարտիկն ազատվել բանսից: Ըստ իրավաբանների Ուիլյամ Լիին այս անգամ ավելի երկար ժամանակ ղեհե է անցկացնի բանսում:

Վարձատրություն գեհների դիմաց

Ծանր քաղաքից դրոֆեսիոնալ բոնցամարտի աշխարհի նախկին չեմպիոն Ռիդիկ Բոուն Վաչինգսոնում հայտարարել է, որ նրան, ովքեր գեհներ կհանձնեն տեղի ոստիկանությանը իր կողմից կդարգեաղվեն 100 դոլլարով: Բոուն մարդասիրական կոչից կարծ ժամանակ անց 3600 արժանակներ հանձնվեցին ոստիկանությանը: Անվանի բոնցամարտիկն սիտղված էր վճարել 360 հազար դոլլար: Բոուն այս քայլին դիմել էր գեհնի միջոցով մարդասիրությունների թիվը կրճատելու նդասակով: Վաչինգսոնում ամեն օր միջինը սղանվում է 4 պնե:

Հայաստանի Ամերիկյան Համալսարան
Հասուկ դասընթացների բաժին
Լուսակական դիվանագիտություն
Ղարաբաղը եւ Հայաստանը աներիկյան հեռուստատրությամբ
1993-1994

Տեսաժաղաղենային դասախոտություն
Դասախոտ Դոկտոր Լեոն Մարաղյան

Տեսաժաղաղենների ցուցադրամբ գուգորդող դասախոտությունը նվիրված է Հայաստանի եւ Ղարաբաղի հետ անցվող դրոֆեսիոնալ լուսաբանմանը ամերիկյան հեռուստատրության կողմից, 1993 թ. սեղոեմբերից մինչեւ 1994 թ. մայիս ամիսը: Կցուցաղղվեն լրազվական հաղորդումներ, մեկնաբանություններ, հարցազրույցներ եւ բանաղեներ ըստ նրանց հեռարձակման հերթախոտության: Դասախոտությունները տեսաժաղաղենների ցուցադրամբ գուգորդելու նդասակն է խախոսել ինարկումները:

Հայաստանի դրոֆեսիոնալ եւ դարաբաղյան առնակասման լուսաբանումը հիմնկծաաղի ցուցաղղելու թե Միացյալ Նահանգներում հասարակական կարծիքի ձեաղորման գործընթացի մեք ինդիսի դեր է խաղում ժամանակակից միջազգային հարցերի լուսաբանման ձեղ, եւ թե ինդիսի կարող է լինել լրազվական միջոցների ազդեցությունը դիվանագիտության վրա:

Կցուցաղղվեն հետեյաղները.

1. Հայաստանի եւ Ղարաբաղյան առնակասման լուսաբանումը էլ թի թի, էն թի սի, Սի էն էն, Փի թի եւ հեռուստաղղելությունների կողմից:
2. Հասվածներ հայկական հեռուստատրության հեռարձակումները, որոնք օգսա գործվել են Սի էն էն ի լրազվական հաղորդումներում:
3. Սրոտր Թաղրոսի եւ ամերիկյան այլ դասոնասար անձանց եղույները կոնգրետում Սի սեղի լուսաբանությամբ:
4. Ձանու Զիլլերը հանդիղում է Բլինրոնի հետ Վաչինգսոն Դի Սի ում:
5. Սոնրե Սելոնյանի հարցազրույցը Փի թի եւ ի-համար:
6. Գարեգին Ո կարողիկոսի հարցազրույցը Սի էն էն ի համար:
7. Արափին գործերի նախարար Վահան Փաղաղյանի հարցազրույցը Բեյ Ֆոսի համար Լուս Անջելեսում:
8. Դեղաղներ Եղաղյանը եւ Փաւաղը բանաղղում են Ղարաբաղյան հարցի ցուրը:
9. Աղրիլի 24 ի իլուսակումը ԱՄՆ ի երկայացուցիչների դայասում Սի սիսի լուսաբանմամբ:

Շարար, հունիսի 18, 1994
Հայաստանի Ամերիկյան Համալսարան
Մարաղ Բաղրոյան 40, Երեւան

Դասախոտի մասին, Դոկտոր Լեոն Մարաղյանը դասոնյան դրոֆեսոր է Գեհ դեղի ուղեղում, Կալիֆորնիա: Նա բազմաթիվ հողաղները հեղինակ է: Նա եղի անկն է նաև «Քաղաղականությունը եւ դեմոկրատիան, հայերը, բուրբերը եւ իրեը Օսմանյան կայսրությունում» գրի: Նա մեծ գործ ունի զեկուցումների եւ լրազվական գործունեության վերունություն մեք:

1990 թվականին, բուրբական դասաղղական կազմակերպության հրաղերով, դրոֆ. Մարաղյանը զեկուցում կարողացավ հայկական հարցի վերաբերյալ, բուրբական ՈՐ դասաղղության կոնֆերանսում, Անկարա:

